

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

**SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(Jelka Godec, prvopodpisana)**

Ljubljana, 9. junij 2023

**DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica**

ZADEVA: Zahteva za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije

Spoštovani!

Na podlagi 85. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a) in prvega odstavka 58. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) skupina podpisanih poslank in poslancev zahteva sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije z obravnavo naslednjega priporočila kot točke dnevnega reda:

Predlog priporočila za učinkovito upravljanje območij Natura 2000

I. Razlogi za sklic izredne seje državnega zbora

1. Opis tematike

Natura 2000 je naravovarstveno omrežje Evropske unije in eno največjih svetovnih varstvenih območij. Z Naturo 2000 se ohranja živalske in rastlinske vrste, habitatne tipe ter območja, ki so pomembni na slovenski, evropski in svetovni ravni. Omrežje Natura 2000 v vseh 27 državah članicah Evropske unije pokriva več kot 18 % kopnega in skoraj 6 % morskega ozemlja.

Slovenija se je leta 1999 na vabilo Sveta Evrope vključila v pripravo pilotnega projekta ekološkega omrežja Emerald. Projekt je izvedla skupina strokovnjakov pod vodstvom takratne Uprave RS za varstvo narave. Vse delo je bilo zaradi skladnosti omrežja Emerald z Naturo 2000 usmerjeno v priprave za predvideno opredelitev Nature 2000 v Sloveniji (struktura podatkovne baze območij Natura 2000, usklajenost s podatkovno bazo za Naturo 2000 (Standard Data Form), organiziranje zbiranja in vrednotenja podatkov ...). Opredeljenih je bilo 7 pilotnih območij (Zelenci, Sečoveljske soline, Snežnik, Panovec, Šijec, Planinska jama, Osp). Predpristopna pogajanja so potekala od januarja 1999 do vstopa Slovenije v Evropsko unijo. V okviru tehničnih adaptacij je Slovenija predlagala dodatne vrste in habitatne tipe na priloge direktiv. Pripravljeni so bili v sodelovanju s strokovnjaki za posamezna področja.

Ob formalnem vstopu Slovenije v Evropsko unijo je bilo sočasno razglašeno omrežje Natura 2000. V slovenski pravni red je bila Natura 2000 prenešana z Uredbo o posebnih varstvenih območjih Nature 2000, ki jo je Vlada RS sprejela 29. aprila 2004, in z dopolnitvami 33. člena Zakona o ohranjanju narave. Določenih je bilo 286 območij na 35 % državnega ozemlja. Tako so bili izpolnjeni tudi pogoji za pridobivanje ciljnih Natura 2000 plačil iz Programa razvoja podeželja (2004–2006). V skladu s 6. členom Direktive o habitatih je bila spremenjena tudi prostorska zakonodaja za področje presoje sprejemljivosti za varovana območja. Vlada RS je leta 2008 potrdila predloge za območja Natura 2000 po Direktivi o habitatih za posebna varstvena območja. V obdobju od 2013 do 2016 so sledile le še manjše spremembe omrežja Natura 2000, in sicer se je za dobra 2 % povečal delež glede na celotno površino Slovenije in danes znaša dobrih 37 % ozemlja države (2020).

2. Priprava novega Programa upravljanja območij Natura 2000 2023-2028

Upravljanje Nature 2000 v Sloveniji je skladno z Zakonom o ohranjanju narave in Uredbo o posebnih varstvenih območjih Nature 2000 opredeljeno z operativnim programom upravljanja območij (PUN) Natura 2000, ki ga sprejme Vlada RS. Program vključuje podrobne varstvene cilje, usmeritve in ukrepe za vrste in habitatne tipe na območjih Nature 2000 ter določa nosilce izvajanja ukrepov. Prvi tovrsten program je bil sprejet leta 2007, drugi 8 let kasneje (2015).

Ministrstvo za naravne vire in prostor in Zavod Republike Slovenije za varstvo narave sta oblikovala predlog tretjega PUN 2023–2028. Vendar pa je novi predlog doživel veliko nasprotovanja. Ukrepi, ki so med kmeti vzbudili veliko nemira in dvoma v upravičenost, so povezani s kmetovanjem na zavarovanih območjih Nature 2000, kjer se uvaja bistveno strožji režim. Te strožje omejitve so bile po besedah predstavnikov Ministrstva za naravne vire in prostor predlagane zaradi poslabšanja stanja travniških vrst metuljev, ptic in habitatnih tipov na traviških območjih Nature 2000, zaradi česar je država leta 2019 prejela opomin Evropske komisije. S sprejetim Strateškim načrtom se je tako Slovenija zavezala, da bo ohranjala 33.000 hektarjev trajnih travnikov znotraj Nature 2000, zato se območja okoljsko občutljivega trajnega travinja (OOTT) z dobrih 19.000 hektarjev povečujejo na 32.600 hektarjev. Novo predlagana vladna uredba o upravljanju z območjem Nature 2000 pa v letih 2023–2028 v t. i. prvem območju po novem predvideva popolno prepoved gnojenja (in pridelovanja) površin ter paše domačih živali, košnjo trave pa bi letos dovolili šele po 1. avgustu, medtem ko bi jo prihodnje leto 1. julija. Takrat je

trava že suha in brez hranilnih snovi, ki so še kako pomembne za tiste kmete, ki živijo, zlasti goveda, hranijo izključno s senom.

Kot že omenjeno, Natura 2000 predstavlja skoraj 37 % slovenskih površin, predlagani omejitveni ukrepi pa so problem, ki ga bodo močno občutili vsi kmetje, še posebej na Ljubljanskem barju in Planinskem polju. Uredba predvideva spremembo okrog 200 hektarjev najboljših njiv v steljnike. Strog režim naj bi v prvi fazi obsegal 690 hektarjev zemljišč, želja naravovarstvenikov pa je, da se strogo varovano območje razširi na več kot 1200 hektarjev kmetijskih površin na Barju. S tem se izgublja orna kmetijska zemlja, ki bi morala biti namenjena pridelavi hrane.

Problematiko vedno večjega obsega OOTT je na pobudo državnega svetnika in predsednika komisije za kmetijstvo Branka Tomažiča, KGZ Nova Gorica in KGZ Ljubljana – izpostava Cerknica 14. februarja 2023 obravnaval tudi Državni svet. Slednji meni, da je ureditev, po kateri se zemljiščem dodeljuje status OOTT brez soglasja lastnikov, nedopustna in neupravičena. Arbitrarno določanje statusa OOTT na kmetijskih zemljiščih v zasebni lasti pomeni nedopusten in grob poseg v zasebno lastnino, za katerega se niti ne izplačuje pravična odškodnina, kot je to urejeno, denimo, za vodovarstvena območja. Ker gre za neupravičeno povečanje ter nesorazmerno porazdelitev po celi Sloveniji, je to v neskladju s cilji zagotavljanja večje prehranske samooskrbe. Državni svet nasprotuje širjenju OOTT na ornih površinah, saj je delež orne zemlje v Sloveniji najnižji v Evropski uniji, ki pa jo potrebujemo za več poljščin, zelenjave in žit.

O omenjeni problematiki je 5. aprila 2023 potekala razprava tudi na skupni seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kjer pa je bil sprejet zgolj koalicijski sklep, da Vladi RS predlagajo, da pri sprejemanju uredbe o programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 upošteva strokovne pripombe deležnikov in zasleduje načelo prožnosti pri iskanju rešitev za kmete, ki živijo na teh območjih.

Prav tako smo 12. maja 2023 na izredni seji državnega zbora na pobudo naše poslanske skupine razpravljali o priporočilih za takojšnje reševanje položaja slovenskega kmeta, ki je zajemalo tudi priporočilo o prilagoditvi okoljskih zahtev za kmetovanje na območjih Nature 2000, vendar ni bilo sprejeto.

3. Neresnične navedbe predstavnikov Vlade RS

Že ob javni razgrnitvi Uredbe o programu upravljanja Natura 2000 za obdobje 2023-2028 so predstavniki Ministrstva za naravne vire in prostor RS na okrogli mizi na Igu (16. marca 2023) izjavili, da so bile s strani Evropske komisije (EK) podane zahteve, da se mora 200 hektarjev njivskih površin na Ljubljanskem barju spremeniti v steljnike. Prav tako se predstavniki tega ministrstva ves čas izgovarjajo na EK in izrecno trdijo, da EK zahteva, da se na Ljubljanskem barju zaokroži območje, na katerem bo vzpostavljen poseben režim rabe kmetijskih zemljišč, kar naj bi izhajalo tudi iz prilog Programa upravljanja območij Natura 2000.

Prav zaradi navedenega je evropski poslanec Franc Bogovič 21. aprila 2023 kot član odbora Evropskega parlamenta za kmetijstvo in razvoj podeželja o tej zelo specifični

zadevi v zvezi s trenutno javno razpravo o Načrtu upravljanja Nature 2000 za obdobje 2023-2028, povezano z izvajanjem strateškega načrta Skupne kmetijske politike (SKP) Slovenije in Načrta upravljanja Natura 2000, na EK naslovil vprašanje, ki se je glasilo: *»Sprašujem, ali drži, da je Evropska komisija, med prekrškovnim postopkom proti Sloveniji v zvezi s slabšanjem stanja travniških vrst metuljev, ptic in habitatnih tipov na travniških Nature 2000 ter med pogajanjem s slovenskimi organi o nacionalnem strateškem načrtu SKP, zahtevala, da se 200 hektarjev obdelovalnih površin na Ljubljanskem barju spremeni v steljnike, z zahtevo, da ta območja spadajo v okvir Natura 2000 za varstvo ptic in metuljev? To vprašanje vam zastavljam v luči aktualnih javnih razprav v Sloveniji o osnutku uredbe o nacionalnem programu upravljanja Natura 2000 za obdobje 2023–2028, ki med drugim v prilogah k predlogu zahteva, da kmetje na Ljubljanskem barju 690 ha travnikov in njiv spremenijo v travniške površine. Ni treba posebej poudarjati, kaj bi uvedba takega ukrepa pomenila za kmete na tem območju. Prizadetih bi bilo več kot 200 kmetij, od tega bi moralo okoli 60 kmetij zaradi izgube pašnih površin prenehati z živinorejo.«* Evropski poslanec Bogovič je obenem tudi opozoril, da so službe Ministrstva za naravne vire in prostor RS izrecno trdile, da je bila omenjena zahteva podana s strani služb EK med pogajanjem o prekrškovnem postopku in bi, če Vlada RS v tej zadevi ne bi ukrepala, povzročila zavrnitev nacionalnega strateškega načrta SKP ali vsaj njegovo odloženo potrditev. Iz drugih virov je evropski poslanec istočasno prejel nasprotno informacije, da službe EK niso vložile takšne zahteve pristojnemu ministrstvu.

Naj ob tem spomnimo, da je ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Irena Šinko na izredni seji DZ 12. maja 2023 povedala sledeče: *»Glede izpostavljenih priporočil pa bi pojasnila, da je strateški načrt skupne kmetijske politike za Slovenijo namenjen tako zagotavljanju prehranske varnosti kot varovanju okolja in ohranjanju biotske pestrosti. Cilj varstva narave in pridelave hrane, ki je osnovno poslanstvo kmetijstva, so pa lahko tudi komplementarni. Proces usklajevanja tega dokumenta, torej strateškega načrta z drugimi resorji, z Evropsko komisijo, s pripravljavci okoljskega poročila in z deležniki je bil celovit ter dolgotrajen, ravno s ciljem, da se najdejo kompromisne rešitve. Pomemben dejavnik v teh pogajanjih je bil opomin Evropske komisije proti Republiki Sloveniji glede neustreznega izvajanja Direktive o pticah in Direktive o habitatnih travniških površinah. In rezultat tega je bil, da je Evropska komisija zahtevala uvedbo novega ukrepa, torej plačilo Natura 2000 intervencije in pa povečanje obsega območij z okoljsko občutljivega travinja. V predlogu strateškega načrta, poslanega Evropski komisiji decembra 2021, je že bilo predlagano 1200 hektarjev za plačila Natura 2000, ki se bodo uvedla z letom 2023. Evropska komisija je pri tem vztrajala na višjem obsegu in kompromisni dogovor je bil, da se ta območja povišajo za 500 hektarov, torej na 1700 hektarov, ki se uveljavljajo v letu 2027. Kot kompromisni predlog je bilo dogovorjeno tudi območje okoljsko občutljivega travinja, in sicer v obsegu 33 tisoč hektarjev, kar pa pomeni za okoljsko občutljivo travinje, da je to travinje, se ne sme preorati, ne sme spremeniti v druge rabe, predvsem njivo in pa intenzivni sadovnjak. Poudariti pri tem je potrebno, da brezkompromisni rešitev kot je povečanje sloja okoljsko občutljivega travinja in pa plačil Natura 2000 odobritev strateškega načrta s strani Evropske komisije ne bi bilo in s tem bi bil pod vprašajem obseg 1,8 milijarde sredstev, ki so namenjeni ukrepom kmetijske politike. Na podlagi okoljskih ukrepov, v dogovoru, ki so bili sprejeti v strateškem načrtu pa je tudi sledil predlog uredbe PUN na podlagi pripomb uredbe PUN.«*

V začetku junija je evropski poslanec prejel pisni odgovor evropskega komisarja za okolje, oceane in ribištvo Virginijusa Sinkevičiusa na postavljeno vprašanje. Iz odgovora

evropskega komisarja za okolje, oceane in ribištvo izhaja, da je predstavnik ministrstva za naravne vire in prostor lagal, saj je v odgovoru jasno zapisano, da s strani Evropske komisije niso zahtevali spremembe njivskih površin v steljnike, da je obnova travnikov sicer obveza države, vendar se morajo predstavniki države odločiti, kje in na kakšen način bodo realizirali zahtevo. Pojasnili so, da na EK spremljajo proteste slovenskih kmetov zaradi predlagane uredbe PUN, zato pozivajo Vlado RS, da v dialogu z vsemi deležniki dogovori način upravljanja na Natura območju, saj bo upravljanje Natura območja učinkovito le takrat, če bo podprto s strani vseh deležnikov pri določanju in pri upravljanju območja, torej tudi in predvsem s strani kmetov.

Evropski poslanec Bogovič ob tem opozarja, da se mu pri predlagani vladni uredbi Natura 2000 in ukrepih PUN 2023–2028 zdi zelo sporno, da sta kot zakonski podlagi za predlagano vladno uredbo navedeni Uredba o ohranjanju narave in Uredba o trajnostni rabi pesticidov (Uredba SUR), ki pa sploh še nista sprejeti. Ti dve uredbi sta trenutno v fazi predlogov in v obravnavi sozakonodajalcev na ravni EU, Evropskega parlamenta in Sveta EU. V Evropskem parlamentu ravno sedaj poteka šele njuna obravnava na pristojnih in zainteresiranih odborih, v jesenskem času se predvideva oblikovanje stališča Evropskega parlamenta za obe evropski uredbi, približno isti čas pa tudi oblikovanje stališča Sveta EU do predlogov, temu bo sledila obravnava uredb v dialogu, v katerem bodo sodelovali EK, EP in Svet EU.

Problematično je tudi, da se Vlada RS v predlogu uredbe Natura 2000 in ukrepih PUN sklicuje na Skupno kmetijsko politiko, pri čemer pa krši ravno osnovno načelo SKP, da so ukrepi SKP obvezni za državo, a prostovoljni za kmete.

Na neskladje Zakona o ohranjanju narave in predloga omenjene uredbe z Ustavo RS opozarja tudi pravno mnenje, ki ga je Zadružna zveza Slovenije naročila pri Inštitutu za javno upravo pri ljubljanski pravni fakulteti. Pravno mnenje ugotavlja, da Zakon o ohranjanju narave ni skladen z ustavo, saj vladi daje pooblastilo, da s podzakonskim aktom posega v človekove pravice in temeljne svoboščine, ne da bi opredelil vrsto, obseg in pogoje za omejitev dejavnosti. Kmetje zato zahtevajo umik predloga, sicer bodo predlagali ustavno presojo.

II. Predlog priporočila za odločanje na seji Državnega zbora RS

Podpisnice in podpisniki zahteve za sklic izredne seje Državnega zbora RS predlagamo, da Državni zbor RS odloča o sprejetju naslednjega predloga priporočila:

»Na podlagi 111. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) je Državni zbor RS na seji sprejel

P R I P O R O Č I L A

Vladi Republike Slovenije za učinkovito upravljanje območij Natura 2000

1. **Državni zbor Republike Slovenije poziva Vlado Republike Slovenije, da se v dialogu z vsemi deležniki dogovori o načinu upravljanja na območjih Natura 2000.**
2. **Državni zbor Republike Slovenije poziva Vlado Republike Slovenije, da pristopi k reviziji območij Natura 2000 in o rezultatih v roku 6 mesecev poroča pristojnima delovnima telesoma v državnem zboru.**
3. **Državni zbor Republike Slovenije poziva Vlado Republike Slovenije, da prilagodi okoljske zahteve za kmetovanje na območjih Natura 2000 na za obstoj kmetijstva vzdržen način in tako da kmetom ne bodo onemogočale dejavnosti kmetovanja.**
4. **Državni zbor Republike Slovenije poziva Vlado Republike Slovenije, da zagotovi, da bo podnebne in okoljske ukrepe iz strateškega načrta Skupne kmetijske politike možno izvesti na kmetu in kmetijstvu vzdržen način ter da bodo uporabni, izvedljivi ter trajnostni, finančna sredstva iz naslova skupne kmetijske politike pa naj se v celoti obdržijo v kmetijstvu oziroma kmetijskem sektorju.**
5. **Državni zbor Republike Slovenije poziva Vlado Republike Slovenije, da razreši ministra za naravne vire in prostor Uroša Brežana ter ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ireno Šinko.**

Obrazložitev:

V Poslanski skupini SDS predlagamo priporočila, ki bodo omogočale kmetovanje na območju Natura 2000 brez nepotrebnih dodatnih omejitev. Zato predlagamo, da se vlada v sodelovanju z vsemi deležniki dogovori o najbolj primernem načinu upravljanja na območjih Natura 2000. Opravi naj se tudi revizija območij Natura 2000 v Sloveniji, saj je nesmiselno, da nekaj obstaja na papirju, v naravi pa ne več zaradi različnih dejavnikov. Predlagamo tudi prilagoditev okoljskih zahtev za kmetovanje na območjih Natura 2000 na način, da kmetom ne bodo onemogočale kmetovanja. Podnebni in okoljski ukrepi iz strateškega načrta Skupne kmetijske politike se morajo izvesti na kmetu dostopen način ter biti uporabni, izvedljivi ter trajnostni, finančna sredstva iz naslova skupne kmetijske politike pa naj se v celoti obdržijo v kmetijstvu oz. kmetijskem sektorju. Predlagamo tudi, da se zaradi vsega navedenega razreši ministra za naravne vire in prostor Uroša Brežana in ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ireno Šinko.

III.

Pri obravnavi predloga priporočila v Državnem zboru Republike Slovenije in pri delu njegovih delovnih teles bo v imenu predlagatelja sodeloval poslanec **Tomaž Lisec**.

IV. Predlagamo, da se na sejo Državnega zbora RS povabi:

- predsednika vlade dr. Roberta Goloba,
- ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ireno Šinko,

- ministra za naravne vire in prostor Uroša Brežana.

V. Priloge:

- Sklic seje in predlagani sklepi za skupno sejo Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (dostopno na: https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/seje/izbranaSejaDt!ut/p/z1/jY9NC4JAFEV_iwuX-V5-ILabCISxCDPRZhNKkw7YKOPUwl-f0Coq6e3u5ZwLDxjkwGTxEFWHRSuLZswntijTICl0Cue4j3CJ8dH1Up8GGIYuZ09AaB88jDf2epegg0liA_vHxx9H8D9_AmDT8xRY1bTI61UiS8evgCl-5Yor667Guta661cmmiikVoXk2roMM9VbvTDxm1W3vYb8A4bulqb5sOUZMYwnkoGuLA!!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/?seja=12%20023.%20Nujna&start=2023-04-05&mandat=)).
- Magnetogram 36. izredne sej DZ s točko dnevnega reda: Predlog priporočila za takojšnje reševanje položaja slovenskega kmeta, EPA 778-IX (dostopno na: https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/seje/evidenca!ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8zivSy9Hb283Q0N3E3dLQwCQ7z9g7w8nAwsPE31w9EUGAWZGgS6GDn5BhsYGwQHG-IHEaPFAAdwNCBOPx4FUfiNL8gNDQ11VFQEAF8pdGQ!!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/?mandat=IX&type=mag&uid=28BB83607FAE6866C12589AD003A56D4).
- Uredba o programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (dostopno na: <https://e-uprava.gov.si/si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=15299>).
- Odgovor evropskega komisarja za okolje, oceane in ribištvo Virginijusa Sinkevičiusa, na vprašanje Franca Bogoviča glede problematike upravljanja območij Natura 2000.

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Priloga:

- podpisi predlagateljev zahteve za sklic izredne seje Državnega zbora RS:
 - Jelka Godec
 - Anja Bah Žibert
 - Franc Breznik
 - Zvonko Černač
 - Mag. Karmen Furman
 - Rado Gladek
 - Mag. Branko Grims
 - Alenka Helbl
 - Andrej Hoivik
 - Eva Irgl

- Janez (Ivan) Janša
- Jožef Jelen
- Alenka Jeraj
- Mag. Dejan Kaloh
- Franci Kepa
- Andrej Kosi
- Danijel Krivec
- Jožef Lenart
- Suzana Lep Šimenko
- Tomaž Lisec
- Dr. Anže Logar
- Žan Mahnič
- Zoran Mojškerc
- Bojan Podkrajšek
- Franc Rosec
- Anton Šturbej
- Jože Tanko

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV SDS

IME IN PRIIMEK	PODPIS
JELKA GODEC	
ANJA BAH ŽIBERT	
FRANC BREZNIK	
ZVONKO ČERNAČ	
mag. KARMEN FURMAN	
RADO GLADEK	
mag. BRANKO GRIMS	
ALENKA HELBL	
ANDREJ HOIVIK	
EVA IRGL	
JANEZ JANŠA	
JOŽEF JELEN	
ALENKA JERAJ	
mag. DEJAN KALOH	
FRANCI KEPA	
ANDREJ KOSI	
DANIJEL KRIVEC	
JOŽEF LENART	
SUZANA LEP ŠIMENKO	

TOMAŽ LISEC	
dr. ANŽE LOGAR	
ŽAN MAHNIČ	
ZORAN MOJŠKERC	
BOJAN PODKRAJŠEK	
FRANC ROSEC	
ANTON ŠTURBEJ	
JOŽE TANKO	

VIRGINIJUS SINKEVIČIUS
Commissioner for Environment
Oceans and Fisheries

Brussels, 01.06.2023
Ref. Ares(2023)4587957

Mr Franc Bogovič MEP
Parlement européen
Bât. ALTIERO SPINELLI
13E165
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel

Honourable Member,

Thank you for your letter of 21 April 2023 addressed to Commissioner Wojciechowski concerning the Slovenian CAP Strategic Plan and the process of its adoption, especially relating to the intervention covering the Natura 2000 sites and the infringement procedure concerning the decline of protected species and habitats in protected grassland areas in Slovenia. We agreed that I, as Commissioner in charge of environment, would reply to your letter.

The European Commission started an infringement procedure¹ against Slovenia concerning the insufficient implementation of conservation measures in Natura 2000 sites and measures to prevent deterioration of certain grassland habitat types and grassland species. Unsustainable agricultural practices are causing deterioration of protected grassland habitat types as well as substantial decline of the populations of grassland species (such as birds and the butterfly False Ringlet), both inside certain Slovenian Natura 2000 sites and outside. One of the most affected Natura 2000 sites is Ljubljansko Barje.

Against this background, you asked whether, during the negotiations with Slovenian authorities on the national CAP Strategic Plan, the Commission services requested Slovenia to transform 200 hectares of arable land in the Ljubljana marshes (Ljubljansko Barje) into litter meadows ("steljniki"), considering the above-mentioned infringement procedure against Slovenia. The Commission services can confirm that this was not the case.

While the restoration of grasslands could indeed be one of the measures necessary to implement legal obligations, it is for the Slovenian authorities to decide on how and where to implement the necessary measures. I am of course aware of the situation in Slovenia and the ongoing protests by farmers, including on the issue of the Natura 2000 management programme. The Commission has always encouraged the dialogue between authorities and

(1) *INFR(2019)4058*

stakeholders on the management of Natura 2000 sites and human activities therein and I firmly believe that preserving biodiversity is first and foremost in the interest of farmers, and that concrete measures can only be effective if designed, supported and implemented in close cooperation with all stakeholders concerned.

Concerning the process of approval of the Slovenian CAP Strategic Plan, I would like to draw your attention to Article 73 of Regulation (EU) 2021/2115 which gives Member States the possibility to design interventions including a payment for area-specific disadvantages resulting from certain mandatory requirements, including those set in the framework of the implementation of the nature legislation. In such a way, Member States may - through their CAP Strategic Plans - grant a payment in order to compensate beneficiaries for all or part of the additional costs and income foregone related to the area-specific disadvantages in the area concerned. I welcome that Slovenia decided to use the possibilities offered by the CAP to support farmers in those areas.

Slovenia submitted its initial CAP Strategic Plan proposal to the Commission on 23 December 2021. In this proposal, the draft intervention “IRP20 – Natura 2000 payments” would cover 1200 ha in the sites Ljubljansko barje, Planinsko polje and Goričko. The draft did not specify which requirements for land management would be mandatory in these areas.

On 31 March 2022, the Commission sent to Slovenia its observation letter on the proposal of the CAP Strategic Plan 2023-2027, which is also publicly available on the Commission’s website². In the observation letter, the following observations related to the Natura 2000 intervention were made:

- **Observation 19:** “Furthermore, Slovenia should increase the ambition of the planned interventions for biodiversity and nature, which is of particular concern given the declining status of some habitats and species linked to agriculture, in particular in Natura 2000 sites”.
- **Observation 73:** “...the coverage of Natura 2000 payments is for 1200 hectares only. This is clearly insufficient to tackle the steep decline of grasslands and associated species (grassland birds and butterflies) in relevant Natura 2000 sites and outside, which is the subject of the infringement procedure INFR(2019)4058. Slovenia is invited to consider increasing the coverage of the Natura 2000 payments to relevant Natura 2000 sites from the outset.”
- **Observation 192:** “The description of the intervention is incomplete. Slovenia is requested to provide the missing information, most notably on which restrictions resulting from the implementation of the Birds and Habitats Directive will be compensated, on the payment calculation and the eligible areas.”

Slovenia replied on 22 April 2022 and provided clarification on this issue. The response, which is also available on the European Commission’s website, states: “As regards Natura 2000 areas, Slovenia believes that non-mandatory interventions are the most appropriate for biodiversity and that our approach to gradually start implementing Natura 2000 payments on most critical areas is reasonable. We believe that this is an important step forward, which we will be able to strengthen in the following programming periods.”

In the period between April and end of September 2022, the Commission services and the Slovenian representatives engaged in a structured dialogue based on the mentioned Commission observations.

Based on the observation letter, the Commission services requested that the requirements for land management practices are spelled out in the CAP Strategic Plan and that the area

(²) See [Observation letters \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-room/pages/press-room.aspx?pid=34638).

supported through the CAP Strategic Plan is increased from the initially proposed 1200 ha. Slovenia responded positively to these requests in the final proposal of the CAP Strategic Plan submitted on 29 September 2022. The final proposal specified three separate sets of land management requirements for the three areas and increased the total supported area to 1700 ha. For the protection of the butterfly False Ringlet in Ljubljansko barje, the final proposal included the requirements for grassland areas and not for arable land.

The Commission approved the proposal of the CAP Strategic Plan of Slovenia on 28 October 2022.

I hope that you will find this information useful and that it will address your concerns. I remain of course available for any further question you or your team may have.

Yours sincerely,

Virginijus Sinkevičius

